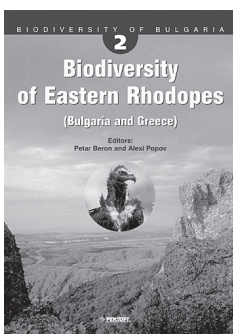

Първо обобщение на биоразнообразието на Източните Родопи

Златозар БОЕВ

BERON P., POPOV A. (Eds) 2004. Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece). National Museum of Natural History, BAS, Sofia. Pensoft Publishers, 1-951.

С издаването на сборника “Биоразнообразие на Кресненския пролом” (БЕРОН П. (ред.) 2001 – Национален природонаучен музей, Институт по зоология, БАН, София, 1-349.) Националният природонаучен музей постави началото на една своя похвална инициатива, утвърждаваща авторитета му на научно-изследователско учреждение на БАН, което активно допринася за изучаването и опазването на българската природа. След повече от 3 години от издаването му, вече можем да смятаме, че този том по своето доприносе за спасяването на Кресненския пролом от унищожителната строителна стихия, обзела напоследък цялата страна. Природозащитниците днес са доволни – магистралата “Видин – Солун” няма да засегне поне този чуден кът от страната.

Всеизвестно е, че “горещи точки” на българския интерес у нас има много и опазването на природните ни дадености трудно се съчетава с изграждането на нова инфраструктура или производствени мощности. Именно затова НПМ при БАН мобилизира усилията на зоолози, ботаници и географи и издаде и том 2 от поредицата “Биоразнообразието на България” – този път за Източните Родопи – район, в който е предвидено изграждането на 3 големи и множество малки язовири, нови пътища, вкл. международни, златодобивни и други карieri и още много други. Доскоро този граничен район бе твърде слабо познат и го днес провъзглава да е далеч от традиционните туристически маршрути.

Вторият том, с обем от 951 страници с формат 17 x 24 см, е събрал биологичното разнообразие от 6000 km² – колкото е площта на планината в България и Гърция. Разбира се, това не е пълна инвентаризация на биотата на тези 5,4 % от територията на нашата страна. Безспорно, десетки големи систематични групи са останали извън кориците на тази добре оформена и навреме появила се книга. Все пак, тук са приведени данни за разпространението и природозащитната значимост на 1962 вида висши растения и 4329 вида животни в общо 48 оригинални научни статии. Общо 56 специалисти от водещи научни учреждения в столицата и страната са работили по написването им. За някои групи за съавтори са поканени и учени от чужбина – Германия, Полша и Русия. Сред изследваните групи са: цилиати, сладководни медузи, сладководни раци, лъжескорпиони, сенокосци, паяци, многоножки, водни кончета, перли, ухолозки, богомолки, скакалци, листни въшки, цикади, гървеници, мрежокрили, бръмбари, ципокрили, ручейници, листоминиращи молци, мравки, пеперуди, гъбни комари, гвукрили, мекотели, риби, земноводни, влечуги, птици, бозайници и др. От изданието става ясно, че в Източните Родопи са установени 50,3 % от състава на висшата флора на страната, 26 от общо 210 вида риби, 11 от общо 17 вида земноводни, 26 от общо 36 вида влечуги, 278 от общо 399 вида птици, 17 от общо 20 вида едри бозайници, 25 от общо 30 вида прилепи и т. н. Всичко това показва, че Източните Родопи са една безценна природна забележителност, която заслужава да бъде съхранена за идните поколения. Но нали, за да оценим богатството на Източните Родопи, трябва преди това, да го опознаем? Редакторите и авторите се надяват, че са дали своя компетентен принос в постигането на тази висока патриотична цел.